

БМАССР-эй Министруудэй Сөвөдтэ

1946 оной хүдэлмэрийн түлөө „Республикын эрхим малшан (мэргэжэл мэргэжэлээрнй) гэнэн нэрээрэгэ олгохо тухай

Республикын малшадай дунда (мэргэжэл мэргэжэлээр) дэлгэрэн социалистическэ мурысөөнэй 1946 оной дунтүүдэе хаража үзөөд, БМАССР-эй Министруудэй Совет болбол доро дурсагдаһан малшадта «Республикын эрхим малшан» гэнэн хүндэтэ нэрээрэгнүүдэе олгобо:

Баргажанай аймаг

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛША-МАЛШАН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Бадмаева Хоргадай Базаровнада — Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз.
Будаева Санжиг Ринчиновнада — Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз.
Гомбоева Эренжит Зовхивнада — Калининэй нэрэмжэтэ колхоз.
Доржиева Ханда Мындихеновнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Елбоева Бутэд — Кировэй нэрэмжэтэ колхоз.
Занаева Гажитма Цыбикжановнада — Калининэй нэрэмжэтэ колхоз.
Колмакова Наталья Васильевнада — Кировэй нэрэмжэтэ колхоз.
Линхоова Мыдыгма Самбуевнада — Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз.
Никифорова Анна Ивовнада — «XVIII партсъезд» колхоз.
Очирова Балжит Очировнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Порхонаева Пыльжит Дахулаевнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Сагжиева Ханда Бубеевнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Цыденова Радна Урбасаевнада — Калининэй нэрэмжэтэ колхоз.
Хамниганова Дулгар Доржиевнада — Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз.
Зарубина Л. А. — «XVIII партсъезд» колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛША — ПАСТУХ» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Раднаев Буда Вандановичта — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Санжиев Сангади Малхаевичта — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Слесарев Павел Никитовичта — Кировэй нэрэмжэтэ колхоз.
Гомбоева Дулма Лыгденовнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Лубсанова Ханда Цыреновнада — Калининэй нэрэмжэтэ колхоз.
Очирова Цыржанид Аранзаевнада — Калининэй нэрэмжэтэ колхоз.
Юндунова Цыпилма Банзаровнада — Калининэй нэрэмжэтэ колхоз.

Бичурын аймаг

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛША-МАЛШАН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Бадмаева Намсылма Бадмаевнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Баженова Татьяна Григорьевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Балданова Чимитсу Балдановнада — Октябрьска Революциин нэрэмжэтэ колхоз.
Бардуева Цырма Бардуевнада — Молотовой нэрэмжэтэ колхоз.
Будажанова Дулгар Будажановнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Бутакова Анфиса Григорьевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Быкова Валентина Ивановнада — «КИМ» колхоз.
Галсанова Гунсын Гармаевнада — «КИМ» колхоз.
Гармаева Дымсу Гармаевнада — «КИМ» колхоз.
Гомбоева Мыдыгма Гомбоевнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Гомбоева Доржнцу Дамбаевнада — Кировэй нэрэмжэтэ колхоз.
Доржиева Цырма Доржиевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Доржиева Чимит Доржиевнада — «КИМ» колхоз.
Казарбинна Татьяна Сергеевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Красикова Дарья Петровнада — «Безбожник» колхоз.
Лоскутникова Елена Лукьяновнада — «Красное Знамя труда» колхоз.
Намсарева Нима Эрдэнсэзнада — Молотовой нэрэмжэтэ колхоз.
Очирова Шойжжап Данзановнада — «Улаан Одон» колхоз.
Петрова Елена Николаевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Плюссина Аграфена Федоровнада — Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз.
Ралнаева Дугарма Раднаевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Сидорова Анфиса Яковлевнада — Дзержинский нэрэмжэтэ колхоз.
Симонова Хаярвоня Тихоновнада — Рагозинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Содбоева Балжитсу Содбоевнада — «КИМ» колхоз.
Ткачова Наталья Петровнада — «Красный партизан» колхоз.
Ткачова Фекла Кирилловнада — «Безбожник» колхоз.
Тюрюханова Мария Федоровнада — «Безбожник» колхоз.

- Тюрюханова Ульяна Максимовнада — «Красная Звезда» колхоз.
Цыбикова Дулма Цыбиковнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Цыденова Жигмит Цыденовнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Цыденова Цыпилма Цыденовнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Цыренова Басан Цыреновнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Цыренова Чимитцу Цыреновнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Цыренова Рыгзыма Цыреновнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛША-ПАСТУХ» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Авдеев Савелий Иевлевичта — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Бадмаев Даба Бадмаевичта — «КИМ» колхоз.
Бадмажанова Боролдой Бадмажановнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Бадмажанова Цыпилма Бадмажановнада — Молотовой нэрэмжэтэ колхоз.
Белых Поликарпа Васильевичта — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Будаева Чимитсу Будаевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Бухадеева Очирма Бухадеевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Быков Василий Кирилловичта — Дзержинский нэрэмжэтэ колхоз.
Галсанов Жамьян Галсановичта — Кировэй нэрэмжэтэ колхоз.
Гомбоев Гомбо Гомбоевичта — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Гомбоев Нима Гомбоевичта — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Доржиева Шелжа Доржиевнада — «КИМ» колхоз.
Ефимов Петр Каляновичта — Круминэй нэрэмжэтэ колхоз.
Жамьянова Боди Жамьяновнада — Молотовой нэрэмжэтэ колхоз.
Зоркольева Иван Васильевичта — Молотовой нэрэмжэтэ колхоз.
Зубков Афанасий Семеновичта — Дзержинский нэрэмжэтэ колхоз.
Разуаев Иван Акимовичта — Рагозинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Самбаров Цыдып Самбаровичта — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Тыкшеев Сандык Тыкшеевичта — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Утенков Леон Степановичта — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Цыбикова Бальжима Цыбиковнада — «КИМ» колхоз.
Цыбикова Дыпилма Цыбиковнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Цыбикова Лодой Цыбиковнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Цыренова Гасагма Цыреновнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Цыренова Басаг Цыреновнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Цыдыпова Ирма Цыдыповнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Цыденжанова Цыпилма Цыденжановнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Чимитова Цыпилма Чимитовнада — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Цыренова Пыльжит Шираповнада — Молотовой нэрэмжэтэ колхоз.
Эпов Ириковичта Константиновичта — Дзержинский нэрэмжэтэ колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ХОНИШОН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Базарова Цырма Базаровнада — «КИМ» колхоз.
Батуева Будаас Батуевнада — «КИМ» колхоз.
Будаева Дашима Будаевнада — «КИМ» колхоз.
Будажанова Мыдыгма Будажановнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Гангарова Цыренсу Гангаровнада — Калининэй нэрэмжэтэ колхоз.
Дондукова Шару Дондуковнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Жамьянова Дарижап Жамьяновнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Дерябина Прасковья Борисовнада — Круминэй нэрэмжэтэ колхоз.
Санжиева Цыпилма Санжиевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Судомойкина Пелагея Калиновнада — Круминэй нэрэмжэтэ колхоз.
Судомойкина Пелагея Кирилловнада — Круминэй нэрэмжэтэ колхоз.
Цыбикова Цыбикма Цыбиковнада — «КИМ» колхоз.
Цыдыпова Гармасу Цыдыповнада — «КИМ» колхоз.
Цырендоржиева Дарису Цырендоржиевнада — «КИМ» колхоз.
Чимитова Цыренсу Бадмаевнада — «КИМ» колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МОРИШОН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Афанасьев Алексей Лупоновичта — «Красная Звезда» колхоз.
Васильев Корней Ананьевичта — «Безбожник» колхоз.
Жамсаранов Гыдып Базаровичта — «КИМ» колхоз.
Исаева Ирипа Кирилловнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Кожеников Петр Григорьевичта — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Новокрещенных Петр Афанасьевичта — Дзержинский нэрэмжэтэ колхоз.

- Паньков Алексей Романовичта — «Новый мир» колхоз.
Смолин Михаил Гавриловичта — Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз.
Снызь Гавриил Ильичта — Свердловэй нэрэмжэтэ колхоз.
Сафонов Феоктист Ивовичта — «Красный боевик» колхоз.
Тимофеев Григорий Абрамовичта — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Унагаев Константин Аверьяновичта — Чапаевэй нэрэмжэтэ колхоз.
Шиханов Василий Николаевичта — Логовский нэрэмжэтэ колхоз.
Чеусов Филипп Михайловичта — «Борец Октября» колхоз.
Авдеев Илуп Авдеевичта — «Сталинский путь» колхоз.
Конечных Василий Лаврентьевичта — Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоз.
Слепнев Артем Федоровичта — «Ленинский путь» колхоз.
Бабшнина Екатерина Лаврентьевнада — Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз.
Санжиева Дарима Санжиевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ АДУУШАН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Бадмаев Норбо Бадмаевичта — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Батуев Базарсада Батуевичта — Калининэй нэрэмжэтэ колхоз.
Базарова Цыренжит Базаровнада — Молотовой нэрэмжэтэ колхоз.
Сабиева Должитма Сабиеуевнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Слепнев Иван Федоровичта — «Ленинский путь» колхоз.
Дульскяя Васса Дмитриевнада — Чапаевэй нэрэмжэтэ колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ГАХАЙШАН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Гладких Анисья Харитоновнада — Круминэй нэрэмжэтэ колхоз.
Данилова Татьяна Дорофеевнада — Чапаевэй нэрэмжэтэ колхоз.
Новокрещенная Ульяна Даниловнада — Дзержинский нэрэмжэтэ колхоз.

Зэдэг аймаг

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛША-МАЛШАН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Аюшеева Долгор Цыреновнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Будаева Хандама Жабеевнада — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Банзарова Цыбик Банзаровнада — «Галын Очи» колхоз.
Буянтуева Ульзит Буянтуевнада — «Галын Очи» колхоз.
Гомбожанова Долгоржап Будажаповнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Ганжуурова Пагмажап Ганжууровнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Дамдинега Янжима Лубсановнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Жигжитова Дулма Жигжитовнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Найданова Долгор Бадмаевнада — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Норбоева Намжил Цырендоржиевнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Мункуева Очир Мункуевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Тугулуурова Цыбжит Цыремпиловнада — Доржи Банзаровой нэрэмжэтэ колхоз.
Хандашеева Цындэ Хандашеевнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Хандуева Цырендулма Хандуевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Цыденова Цыден Цыденовнада — Доржи Банзаровой нэрэмжэтэ колхоз.
Цырендоржиева Цыбик Гомбоевнада — «Галын Очи» колхоз.
Цыбендоржиева Бутыл Убашиевнада — «Социализм» колхоз.
Цыденжанова Бутыл Цыденжановнада — «Социализм» колхоз.
Цыренова Чимит-Пырен Цыреновнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Цыбикжанова Ханда Цыбикжаповнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Цыбикжанова Чойжит Цыбикжаповнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Цымырзулова Цыренхандала Цыцыгуновнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Чагдуурова Ханда Жамсановнада — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Чойдонова Полина Чойдоновнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Чойдонова Ханда Цырендоржиевнада — «Галын Очи» колхоз.
Иванова Пырен-Ханда Дамдиновнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Мункуева Надмит Мункуевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Тулупова Пындэ Тулуповнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Ныренова Пылен Аюровнада — Доржи Банзаровой нэрэмжэтэ колхоз.
Пыленпилова Булы Цыбеновнада — «Социализм» колхоз.
Цымырзулова Лыбжит Цымырзуновнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛША-ПАСТУХ» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Балсанова Ханда Балсановнада — «Улаан Ушөөтэй» колхоз.

- Будаева Дулма Дымбырловнада — «Улаан Ушөөтэй» колхоз.
Вершинин Григорий Моисеевичта — Буденный нэрэмжэтэ колхоз.
Гонтова Васса Алексеевнада — Котовский нэрэмжэтэ колхоз.
Григорьев Прокопий Васильевичта — Буденный нэрэмжэтэ колхоз.
Дамбаев Самбу Дамбаевичта — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Дамчиева Норбо Дамчиевнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Жигжитов Очир Жигжитовичта — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Кедровская Анна Захаровнада — «Пятилетка» колхоз.
Марлаева Бальжит Аюровнада — «Галын Очи» колхоз.
Мятапова Цыбик Дашевнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Пашинская Федосья Петровнада — Котовский нэрэмжэтэ колхоз.
Ринчинов Дугар Цыденовичта — «Социализм» колхоз.
Содномова Пурсу Доржиевнада — «Социализм» колхоз.
Самданов Шараб Самдановичта — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Табхарова Радна-Ханда Ешидоржиевнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Цыбикова Норжима Цыбиковнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Чагдууров Павел Сосоровичта — Дзержинский нэрэмжэтэ колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ АДУУШАН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Жапов Аюши Жаповичта — «Галын Очи» колхоз.
Лубсанова Ханда Жигмытовнада — «Улаан Ушөөтэй» колхоз.
Сосоров Доржи Сосоровичта — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Пыльпов Лувсан — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Цыпыков Цыбикжап Чагдууровичта — «Социализм» колхоз.
Цыпыков Павел Цыпыковичта — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МОРИШОН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Дондуков Буда Дондуковичта — «Улаан Ушөөтэй» колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ХОНИШОН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Дашцыренова Ханда-Жамбал Доржиевнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Жимбеева Ульзыт Шагдаржаповнада — «Галын Очи» колхоз.
Идамжапова Пыльжит Чойболсоновнада — «Улаан Ушөөтэй» колхоз.
Аюшеева Дарисурун Аюшеевнада — Кировэй нэрэмжэтэ колхоз.
Ванданова Цыбик Вандановнада — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз.
Заятуева Дари Заятуевнада — «Социализм» колхоз.
Менжикова Анастасья Дондоковнада — Котовский нэрэмжэтэ колхоз.
Нимаева Хандажап Дашцыреновнада — Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз.
Петухова Анна Ивановнада — «Пятилетка» колхоз.
Цыбикова Дымбырл Цыбиковнада — Кировэй нэрэмжэтэ колхоз.
Корнеева Анисья Евдокимовнада — Котовский нэрэмжэтэ колхоз.
Тогмитова Надмит Чагдууровнада — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Цыренжапова Дари Цыренжаповнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Шишмарева Елена Яковлевнада — «Пятилетка» колхоз.

Кяутын аймаг

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛША-МАЛШАН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Абдуллина Евдокия Максимовнада — Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.
Арьяева Цырен Бадмацыреновнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Норбоева Бутыл Жамьяновнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Тогочеева Дари Дотлаевнада — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Черноярова Анна Васильевнада — Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз.
Шаньгинна Елизавета Ильиничнада — Калининэй нэрэмжэтэ колхоз.
Шарапова Долгоржап Дугаровнада — Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛША-ПАСТУХ» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Тимофеев Финоен Сафроновичта — «Красное знамя» колхоз.
Тулубуров Гомбо Тулубууровичта — «Улаан Талбангут» колхоз.
Цыренжапов Жигмыт Цыбиковичта — «Улаан субкутуй» колхоз.
Цыдыпов Бадматар Гомболдаевичта — Сталиной нэрэмжэтэ колхоз.
Цоктоев Бадматар Цоктоевичта — Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ АДУУШАН» ГЭНЭН НЭРЭЭЭРГЭ

- Гармаев Будажап Дондоповичта — «Улаан Талбангут» колхоз.

(Ургэлжэлэлын хожом гараха)

Хэблэлэй шэнжлэл

Хабарай тарилгын бэлэдхэлдэ хамаг хүсээ элсүүлхэ

Улаан Сэлэнгэ—ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой ба аналшадай депутатуудай аймсоведэй орган.

Улаан Сэлэнгэ район хандалгы тунхаглаан байна. 1947 ондо нэг гектар газархаа оролтоо культуранууды 50 пүүдхэ доошо бэшэ, хартаа бхэ 600 пүүд ба овошэ 660 пүүд, ямаршье ган гасуурай болоо хаа ургуулха, — гээн нимэ уялга колхозно полинуудай стахановцууд абahan байна.

Газетэ болбол гапсахан шэжээр хизаарлаагүй, харин тус хандалга тушаа үргэн олон колхознууд ба трактористнуудаар халуунаар дамжуулхын түлөө ехэжээр оролдоно байча. Тус газетын хууданууд дээрэ тракторнуудайнгаа заабарилгын жэлэй тусомы дүргээн түрүү тракторна бригада тухай, тус бригадын эрхим хүнүүд тухай, полинууд дээрэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай ябаса тухай ба колхозуудта хүдөө ажыхын машина зэмсэгүүды заабарилгалын ябаса тухай гэх мэтэ статьянууд гарахан байха юм.

«Улаан Сэлэнгэ» болбол али бүхы дутуу дунда зүйлүүды саг дорын заан заларуулжа, хабарай тарилгын бэлэдхэлэй хэрэгые унагаан гэмтэ хүнүүды еһотой большевистскэ хурсаар шүүмжлэлэ байна. Жэшээлдэ, «Хабарайгаа тарилгада муугаар бэлдэжэ байна» гээн статья соогоо тус газета болбол «III Интернационал» колхозой удирдагшад тарилгынгаа бэлэдхэлэе лайша хэрэг орхин ба хүрэнгээ хааха, хүдөө ажыхын зэбсэгүүды заабарилха ябадалые унагаан тухай сэхэ заан хэлээн байна. Мүн «Колхоздо гэмтэ муухай хэрэг боложо байна» гээн бэшгэ соогоо хүрэнгэнь орооһые гэмтээн ба үрийн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой удирдагшадые эрд шүүмжэлэн байха юм.

Январин 22-ой № 4 газетэ соо ажалшадай депутатуудай аймсоведэй исполокомой түрүүлгшэ нүхэр Халтанов болбол «Хабарай тарилгын бэлэдхэл болбол колхозуудай ба МТС-үүдэй шухалын шухала хэрэг мүн» гээн статья гаргахан байна. Тус статья дотор энэ аймагтай колхозуудта тарилгын бэлэдхэл ямарай яба байһанине шэнжэлэн харуулан ба мүнөө үедэ сомсоветүд ба колхозыг правленинүүдэй, МТС-эй дирекцинүүд ба газартаряалангай мэргэжэлтнэй урдаа табжа шийдэхэ еһотой зорилгонууды табихан байна.

«Улаан Сэлэнгэ» газетэ (редактор нүхэр Сабжаев) болбол бүрэн 28-да «Хабарайгаа тарилгага соол бэлэдхэ» гээн түрүү соогоо «Хабарай тарилгада болор соон ба нарин найнаа үлдэхэ» ба «хүрэнгын фондые үлдэхэ ажыхын машинанууды тарилгага зэбсэгүүды заабарилгын агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды эрхилхэ талаар өөрин мэргэжлүүды хурдабшалха» гээн гэмтэ өөрнөгөө аймагтай колхозуудта заан хэлээн байна.

1947 оной үндэр ургасын бата мүн хуурине мүнөөнхэ, үбэлэй үлдэхэ ахилдэл табиха шухала гэмтэ хэрэгтэй, — гэжэ бүрэн хэлэ бэшгэн байна. Тус газетэ болбол өрөөдүн үндэр үедэ бэлэдхэхэ бүхарадай хэрэг дорон оролсоод байхад, энэ үүргэ зорилгонууды зүбээр гүйсгэн байна. Тэвэ сагнаа хойшо мүн бэлэдхэлэй асуудалнууд аймагтай газетын хууданууднаа үлдэхэ орхилоогүй байха юм. Тус статья дотор энэ аймагтай колхозуудта тарилгын бэлэдхэл ямарай яба байһанине шэнжэлэн харуулан ба мүнөө үедэ сомсоветүд ба колхозыг правленинүүдэй, МТС-эй дирекцинүүд ба газартаряалангай мэргэжэлтнэй урдаа табжа шийдэхэ еһотой зорилгонууды табихан байна.

Ксеномольско эхн организацинуудай семнар

Февральн 11-дэ ВЛКСМ-ий районкомой болбол комсомол эхн организацинуудай семинаруудай нэгэ үдэрэй семинарууды. Семинар дээрэ комсомол ажыхы, үчгэ ябуулха, комсомол суглаа үнгэрэхэ дүрэмдэрин тусбэлгэлэ, эдидэл хэжэ хүдэлмэри ба комсомол шэнээр оролшодтой ябуулганууды гэхэ зэргын асуудалнууд ВЛКСМ-эй райкомой секретарьнууд нүхэр Богомолов, Дуаев, мүн үчгэ ба статистикын секторые даагша Черенкова гэгшэд лекция ба хөөрлөөдүүды үнгэрлөө. Тус семинарта комсомольско эхн организацинуудай 20 секретарьнууд ба ПЦТЗ-гэй цехуудай табан комсоргнууд хабаалдсаба. Тэршэлэн семинар дээрэ ВЛКСМ-эй Обкомой секретарь нүхэр Смагин ба ВЛКСМ-эй Голкомой секретарь нүхэр Фролов гэгшэд байлсаба.

ВЛКСМ-эй ба СССР-эй Газартаряалангай Министерствын Улаан Тугые сэг үгэржэ халгалхын түлөө абahan Ставропольско хизаарай Петровско МТС болбол бүхы 62 трактор ба 23 комбайнуудаа заабарилжа дүргэбэ.

Тракторнуудань бүгэдэ тус МТС-эй харьяата колхозуудта эльгэгдэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша механик Г. П. Шкуро, МТС-эй директор, СССР-эй Верховно Советдай депутат А. Т. Редюсов ба комбайнууды эрхилдэг механик Ф. Ф. Савельев гэгшэд заабарилгадан ба гүрэнэй комиссар тушагдан абahan комбайнуудай дэргэдэ байна. Г. Артеьянай фото. (ГАСС-эй фотохронико).

Бабушкин городойхид хабарай тарилгын үедэ колхозуудта туналхань

Баяхан, Бабушкин городой партийна адихитнэй суглаан үнгэрлэдэ, «1947 оной хабарай тарилгы үнгэрлэгдэлэ бэлэдхэл тухай» ВКП(б)-гэй Обкомой XXV пленумэй шийдхэбарие зүблэн хэлсэба. Тус асуудалаар ВКП(б)-гэй Горкомой секретарь нүхэр Шевченко элдхэл хэлээн байна.

Энэ айлдхэл түүша адихитэйгээр үгэ хэллэгнүүд болоо. «Тарилгын кампани гэгшэ хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдэй тон хароусалгатай хубинь мүн. Тиммээ бидэ хүдэлмэришэд хаджа хабарайнгаа тарилгы түргэнөөр ба эрхэмээр үнгэрэхын түлөө колхознуудта туналхань үгэржэбэ. Манай завод колхоздо туна хүргэхын тула нэгэ түмэршэ дарханые ба 20—30 хүдэлмэришэды хабарай тарилгын үедэ колхоздо эльгэжэ шадаха байна. Мүн тоног зэмсэгтэ хэрэглэдэ улхан аргамжанууды үгэхэ шадалтайбди, — гэжэ Мысовойн Госрыбзаводой дэргэдэ эхн парторганизацин секретарь нүхэр Михайлов мэдүүлнэ.

Иүүлэрэнь нүхэр Булдаков нэгжэ хэлэбэ: «Бидэнь хоер түмэршэ дарханууды хабарай тарилгын үедэ колхозуудта туналхын тула эльгэжэ шадаха байһабди. Гадна, хоер тоноо эрхим шанартай түмэр, 3 тонно шу-

луун нүүрхэ, 5 кубометр жэжээр хөөрөөдлэн модо, 6 тонно үбнэ, 200 килограмм шахуу аргамжа колхозуудта үгэхэ арга-боломжотой байһабди. Тэршэлэн таха, халаанан мөтө манай мастерскойнууд бэлдэхэ шадаха байна.

Партийна актив дээрэ үгэ хэлэгшэд болбол Бабушкин городойхидой колхозууд ба МТС-үүдтэ туналха хүсэл эрмэлзэлгэ ба арга-боломжонууд тухай мэдүүлбэ.

Гадна, хамтадаа ба өөлдөө ороод тариха тушаа хэдэн олон хүн үгэ хэлэхэ зуураа, Городской Совет болбол мүнөө хүртэр эми зургаанууд ба тэдэнэй коллективүүдта хэрэглэдэхэ газар хубаарилаагүй, «дээдэ газархаа тухай заабарилгунууды» үлэжэ байнаар. Ушар ниммээ үбэлэй сагта хэдгэхэ агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд бэлдүүлгэдэ эхиллэгүй гэжэ эрд шууд шүүмжэлбэ.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри эрхилхэ Городской комисси ба МТС, колхозуудта туналамжа үзүүлхэ комиссины бии болгохо, мүн городой ажалшадай дунда агротехническэ пропаганды үргэнөөр дэлгэрүүлжэ огородой эрхим ургаса хуряаха ябалдан туналха гээн шийдхэхэ тус суглаан баталан абahan байна.

И. Тайнов.

Тарянажалай бригадирнуудай курс

Энэ жэлэй хабарай тарилгы агротехническэ үндэр дээдэ хэмжээндэ үнгэрэхэ ябалдан хангахын зорилгоор. Горин аймагтай газарай табан болбол тарянажалай бригадирнуудай 10 хоногтой агротехническэ курс эмхидхэбэ. Энэ курсла колхозуудай 20 бригадирнууд хуралсажа байна. Эдэнэр агротехни-

кын гол заабаринуудтай танилсахаа гадна, колхозуудта севооборот байгуулха гурим ба агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды болотоор бэлдүүлхэ асуудалнуудаар шухала заабаринууды абаха болоо.

И. Шекотов.

Трактор заабарилгын темпые түргэдхэхэ ба шанарыенэ найжаруулха

1947 он республикын машинно-тракторна станцинуудай бүхы хүдэлмэрине үндэрөөринэ найжаруулха жэл болохо еһотой. Үндэр ургаса хуряаха ябадалы трактор машинануудай гол түлээ шийдхэхэ байһан хадань МТС бүхэн заабарилгы харалагдахан болзор соонь, эрхим шанартайгаар үнгэрэхэ уялгатай болоо.

Намар-үбэлэй заабарилгын эхилхэнхэ хойшо трактористнууд ба бүхы заабарилгада ажал хүдэлмэрине зүбөөр эмхидхэжэ шадахан түрүү МТС-үүд тракторнуудаа бүгэдшын бэлэн болгоһон байна. Хорин МТС-эй (директорын нүхэр Далбаев, ахалагша механигын нүхэр Харитонов) коллектив РСФСР-эй ба БМАСССР-эй Верховно Советүүдтэ хуналгануудай үдэр хүртэр заабарилга дүүргэхэ уялга абаад, тэрэнэ болотоор бэлдүүлэ: Заабарилгын тусомы правительствээр байгуулагдахан болзорхоо хоер бара урид дүргээн Хорин МТС Бүхэ союзна социалистическэ мурьсөөндэ түрүү хууринуудай нэгэ эвэлжэ ССР Союзай Газартаряалангай министрество ба ВЛКСМ-эй дамжуулгын Улаан тугые 20 мянган түүхэриг мүнгэн шантайгаар абahan байна.

Тэршэлэн Удын, Жиримскэ МТС-үүд трактор ба хүдөө ажалай машинанууды заабарилха тусомы болзорхоо урид дүргэбэ. Мүн Сэлэнгын, Тарбагатайн, Кабанскын МТС-үүд заабарилгы графигай еһоор түргэн ябуулна.

Тингэбэ ябашье, республикын олонхи МТС-үүд заабарилгы хангалгүйгээр үнгэржэ байха юм. Январь соо республика дотор 335 трактор заабарилгада байһан аад, бройдоо 237 трактор заабарилгада байһан байна. Бургалтайн МТС заабарилгы бүри муугаар ябуулжа, хамаг хойно шэрэгдэнхэй. Эндэ заабарилгын бүхы сезон соо оройдоо 7 трактор болон болгодоо. Сагаан-Усанай, Ушөөтэйн МТС-үүд январь соо нэгшье трактор, хүдөө ажалай машина заабарилгагүй байха юм.

Дурсагдагша МТС-үүдэй директорнууд ба ахалагша механигууд трактор машинанууды байгуулагдахан болзор соо, эрхим шанартайгаар заабарилхын түлөө бүхы хүсээ элсүүлжэ шадаггүй байна. Ажалай жаг заршамы шангаар сахиха, заабарилгаса бүхэнь үдэр бүрин нормые дүүргүүлхэ, бригада хоорондын мурьсөөе эршэтэйгээр дэлгэрүүлжэ мэтэн шухала хэмжээндэ абаагүй байһан ушарха дээрэн МТС-үүд заабарилгы болошогүйгөөр унжагаруулжа байна.

Тракторнууды түргэн заабарилгатай хамта, эрхим шанарай түлөө тэмсэхэ гэшэ МТС, заабарилга бүхэнь аруун уялга болоно. Унжаргшэ жэлүүдтэ зарим МТС-үүд заабарилгы удааруулхаа гадна, хүдэлмэридөө гололохо гаргада байла. Тэдэ, тэдэ МТС-үүд муугаар заабарилгадан тракторнуудаа дахад заабарилангүй тэээ зандан поли дээрэ гаргажа, хабарай тарилгада тун еха наад шаруулан байха юм. Мүн шанартайгаар заабарилгадан тракторнууд тарилгын үедэ ябдэжэ, полевои хүдэлмэрине хаагчлхаа гадна, саашааа олон жэлдэ хүдэлмэрилхэ хүсээ гэжэ, мучлалга байна.

МТС-үүдэй директорнууд, ахалагша механигууд болбол бригада ба хүн бүхэнь дундах мурьсөөнэй дүнгүүды гаргахад заабарилгын шанары заагагүй харалсаха уялгатай. Тоогой талаар хэдшье олон трактор заабарилгад, тэрэнэй шанар муутайгаар бүтээн байгаа хаань, нимэ хүдэлмэрине амжалта тээшэ тоолохогүй, харин голожо тэрэнэ дахин хүлэхэ хэрэгтэй байна.

Заабарилгы болзорхоо урид дүргээн Хорин, Удын, Жиримскэ МТС-үүдэй коллективүүдхэ бүхы машинно-тракторна станцинууд үгэржэ жэшэ абажа, хамаг хүдэлмэриэ ала түрүүшүл шэнгээр эмхидхэхэ еһотой. Тингэбэл, республикын МТС-үүд трактор машинануудаа тарилгата эрхим шанартайгаар бэлдэхэ Сталинска дүрбэдхи табанжэлэй хоердох жэл — 1947 ондо үндэр баян үгсэ хуряаха ябалдан хангаха байна.

А. Ламбро, БМАСССР-эй Газартаряалангай Министерствын ахалагша механик.

Наалипад өөһэд хоорондоо мурьсээнэ

Хэжэнгын аймагтай «Октябрь» колхозой нүхэй товара фермын наалипад социалистическэ мурьсэр үргэнэр дэлгэрүүлэн, РСФСР-эй ба БМАСССР-эй Верховно Советүүдтэ хуналгануудай уялганууды ажалай амжалтануудаар утгахан байна. Наалипад Бадмаева 1946 ондо өөрингөө дааж байһан үнедхэ 6000 литр һу хааха тусбэтэй байһан аад, 9045 литр һу хаажа, ажалай нэмэлтэ түлбэридэ 404 литр һу абahan бай-

та юм. Тинхэдэ, нүхэр Бадмаеватай мурьсэжэ ябан Филиппова 5500 литр һу хаахан орондоо 6593 литр һу хааба.

Эдэнэр 1947 ондо шэнэ түлгүүды хоролтоггүйгээр тэмжэхэ харуулалжа байһан үнедхэ тобир гарганаар ондо оруулха, һу хааха тусбэе үдүүлэн дүргэхын түлөө бүхы хүсээ элсүүлэн тэмсэжэ байһай.

Д. Дамеев.

Хонишод уялгаа дүүргэнэ

Урьдгыгын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ (Ярууна) колхозой хониной товара фермындэ Закаменай аймагтай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхозингуудай уряалаар социалистическэ мурьсөөндэ оролсоод, абahan уялганууд болотоор бэлдүүлжэ байна. Энэ фермын хонишод 1946 ондо малажалы хүгжүүлхэ гүрэнэй тусомы хони аймагаар 106 процент дүргэдэ, үбэлжэлгэ, түл абалгы нэгшье толгой

хоролтоггүйгээр үнгэржэ байха юм. 1946 ондо дунда зэргээр нэгэ хоний буринһэ 1,7 килограмм нообо хайшалжа, тусомы үдүүлэн дүргэбэ. Фермын хүдэлмэрилгэд намар үбэлэй бэлдэхэрине шадабаритайгаар ашаглажа, бүхы хоний бүрөө тобир гарганаар ондо оруулһан түлөө үнгэргшэ жэлдэ ажалай нэгшье түлбэридэ 58 хоний хурьга абаа.

Ц. Дугаров.

Малшадай дундах агитационно-политическэ хүдэлмэрике найжаруулха

Малшалдай хүдэлмэрилгэдэй ябуулагдаха агитационно-политическэ хүдэлмэри үндэр дээдэ хэмжээндэ табигдэн байха еһотой. Энэ харгэ эхн организацинуудай нангин уялгад нэгэн мүн.

Малшалдай түрүүндэ ферма, гүүртэ дээрэ хүдэлмэрилдэг коммунистуудэй идеино-политическэ урлага тусгаар анхарал табиха, эрхэй большевистскэ партинын шухала болон мүн дэлхэй ба орон дотор боложо байгаа байдалтай саг үргэлжэ танил абалданууд парторганизацинэй күтлбэрилгэдэй хараанаа үчгэ еһотой.

Коммунистууд бултадаа колхоз-коммунистын эрхим хүнүүд байжа, дүрлөөр ба жэшээтэ ажалаарагшын хэхэ зэргэтэй. Эдэ эрилтэ үчгэ үчгэ мүнөө, ган гасуурай үчгэ үчгэ тэгжээлий багаар абгараг зуррын бүрхэшэлтүүдэй коммунистуудай урда тон үчгэ тэгжээлий. Үбэл тэгжээлий адуу малаа зохиистой дуурай байга багалаар хангаха, мүн тобир тарганаар ондо оруулха үчгэ абалгы хоролтоггүйгээр үчгэ үчгэ суудалнуудай урда малаан бүхэндэ ойлуулгагдаг үчгэ үчгэ ойлуулгагдажа, үчгэ үчгэ шухала байна.

Зорилгонууды Хэжэнгын коммунистууд мүү сомоной Доодо-Худанай сомоной нэрэмжэтэ колхозой эхн организаци (секретарин нүхэр Шайхеев) агитационно-политическэ хүдэлмэрике мал-

шадайнгаа дунда байнаар ябуулна. Тус колхоз малажалай продуктууды гүрэндэ тушааха 1946 оной тусомы ба мал үсхэбарилхэ тусомы дүргэхэ талаар аймаг соогоо түрүү хуури эзэлнэ. Мүнөө малайн адуулга, уялуурилга зүбөөр эмхидхэгдэн ба тобир тарганаар ондо оруулгдажа байна. Энэ хадаа зунай балшээрин үедэ үчгэ малаа зүбөөр харуулан ба үбэлжэлгэдэ байнаар бэлдхэнэй аша мүн.

Малажал дээрэ амжалта туялаха ябадалда коммунистууд нилдэ эхэ үчгэ эзэлнэ байна. ВКП(б)-гэй член нүхэр Б. Санжиева 11 жэлэй турша соо һүнэй-товарна фермые дагшаар хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Санжиева болбол жэлдэ жэлдэ бүрин бүтнөөр түлгүүдэ тэмжээдэ ба үчгэ малнуудаа ямаршы үбшэн үчгэ аюулда оруулгангүйгээр үсхэбарилдэг байна. Мал үсхэбарилхэ 1946 оной тусомы эбэртэ бодо малаар 100 процент дүүргэнхэй.

Тэршэлэн мүнөө БМАСССР-эй Верховно Советдай депутатаар хунгадан Цыбжидма Раднаева жэшээтэ байнаар хүдэлмэрилдэг байха юм. Д.өдэ Хэжэнгын сомоной «Манай ажал» колхоз мүн лэ түрүү зэргэдэ

ябалсана. Эндэх партийна организаци (секретарин нүхэр Ч. Очиров) урдаа табигдаад байһан зорилгонууды бэлдүүлхын түлээ нилдэ эхэ хүдэлмэри хээн байна. Тус колхоз 1946 ондо малажалы үсхэбарилха гүрэнэйнгөө тусбэ адуу мореор—100, эбэртэ бодо малаар—106,5, хоний амаагаар—101 процент дүүргэнхэй. Гадна бүхы түлбэриндээр гүрэнэ сүм тоосон байха юм.

Энэ колхоз болбол малайнгаа үбэлжэлгы эрхим байнаар үнгэржэ байна. Эндэх малшал үбэлдэ мал адуулгандэ гортойхон энхарала табидэг. Тэдэнэр малай бэлдэхэ зарим газарнуудта саһыне өтжэ зохиистой талмайнууды бии болтодог байна.

Эбэртэ бодо малай байдаг хоёр гүртэ дээрэ улаан булангууд эмхидхэгдэнхэй. Эдэнэр хадаа жууришадай дунда шэнэ газетэ, наалипнууды таралга ба уналга эмхидхэдэ боложо, агитационно-ойлуулгажын хүдэлмэрине бодото гуламтань болоо.

Малшалдай эрхим ажал ба түрүү дүршэлүүдэй жэшэнууды хэдэн олые тооложо боломоор. Гэхэтэй хамта малшалдай дунда ябуулгада политическэ нитын хүдэлмэрине тоодоггүй, тэрэндэ хойрог залуугаар хандадаг ябадалнууд бии байна. Жэшээлдэ, Доодо-Худанай со-

Гайнааг эхилээ

Ород алфавит дээр зохоогдонон бурит-монгол шэвэр үзэг бэсгэгтэ ард зонино бургаха шухала хэмжээ...

Эрид хубилалта хэхэ

Мүнөө бурят-монгол шэвэр үзэг бэсгэгтэ ард зонино бургаха асуудал туйлай үргэнөөр табигдаад байхадань...

салай кружогууд эмхидхэгдэггүй. Тус сельсоветэй түрүүлэгшэ нүхэр Сахияевнаа энэ хүдэлмэри тухай...

Тэршэлэн Кяхта город нимэрхүү байдалтай. Город дотор оройдоо 30 гаран хүн үзэг бэсгэгтэ мэдэхгүй гэдэн тоо бүридхэл аймагай гэгээрэлэй тагаар абалан байна.

Эдэ бүхэ хойшо татах ябадалнуудыг хаража байгаад ВКП(б)-гэй айком, тэрнэй пропаганда ба агитацин тагагыг даагша нүхэр Н.А. Миронов, аймагай гэгээрэлэй тагагыг даагша нүхэр Штоляков гэгшээтэй эрид хэмжээ абадаггүй байханын гайхалтай.

Энэ хэрэгтэ эрид хубилалта хэхэ тула зохио хэмжээнүүдэ энэ гшээр абаха хэрэгтэй.

П. Лебелев.

Б. Дымсрылов.

Иркутска университетэ

Гүржэй Иркутска университетэдэ Бурят-Монголой отделени дагша доцент нүхэр И. И. Манжинсеев манай корреспонденттэй хөөрөлдэхэдэ...

гаяа ехээр һонирхонод. Отделенин даргэдэ историческэ ба лингвистическэ кружогууд-эмхидхэгдэнхэй. Эдэ кружогуудта университетэй научна сотруднигууднаа гадна, мүн студентнэр лекци ба элидхэмүүдэ хэлдэг байна.

болбол үбчлэй ба зунай канкулнчулал үедэ ябуулагдаха болоно. Коллекци суглуулхатай хамта Эсэгэ ороноо хамгаалагшын дайнда хэбаадагшадай хөөрөн расказууд, мүн тэршэлэн үлгэрнүүд, бүтээнүүд ба бусад фольклорно материалнуудыг бэшжэ абаха юм.

—Манай отделенидэ 80 бурдууд мүнэ буража байл. Эдгээр болбол нинтэ ардамэй дисциплинэ нүүдэ шудалхатай хамта. Бүтээн оронни шанжэлалгээр тусхай предмет гарадаг юм. Тиймэй гэдээр бурят-монголой буралсалал ба научна элэб организацинуудта ажаллаха гүйсэд хайн мэргэжэлтэй хүдэлмэришад болжо шадхаан лабайт. Энэ отделенидэ буража байлаг «Студентнүүдэй ойлгосо тон ба» н. Эдгээр болбол бурят-монгол арадай түүхын асуудалнууды илан-...

«Дорж Банзаров» гэжэ темэр нүхэр Петровой ба «Декабристууд Бурят-Монгол тухай» гэжэ темэр университетэй студент нүхэр Тагоровой элидхэлнүүд сонсогдонон байха юм. Энэ отделени болбол Усть-Ординска бурят-монголок национальна музейд естественн-историческа коллекци суглуулха ябадалыг үргэнөөр эмхидхэхэ зорилго тата табилан байна. Эдэ хүдэлмэринүүд...

«Б» класс хадаа буралсалал жэлэй ахиндэ жаяг журам сахилга ба буралсалал талаар хургуули соогоо гэгэлэнги гэжэ тоологдолог байгаа нэн. Мүнөө тус классай 32 бурагшадай 5-иннэ отличнигуудтай тооло оронон ба мүн 10 бурагшадань хайн гэгшэ сагнэлтэтэй болонхой. Нүхэр Кутяковагай хүтэлбарилдаг энэ класс мүнөө тус хургуулин түүрү классуудай тоодо оронхой юм.

ЗАЛУУ БАГША

Залуу багша Екатерина Федерова Кутякова гэгшэ Түнхэнэй аймагай Кырэнэй дунда хургуулида хүдэлмэрилдэг. Энэ нүхэр тус хургуулин багшанарай коллектив соо наһаараашы, багшын ажалай дүршээршэ шэвэр залуу хүн юм. Нүхэр Кутякова болбол үнгарэн буралсалал жэлдэ тус дунда хургуулин 9 классэ дүржжэ, 1946 оной зун Улан-Удын педучилищин 3 курсэда үзэдэг предметүүдээр шалгалтыг хайнаар үгэжэ, эхин хургуулин багшын томилолто абалан юм. Тингээд нүхэр Кутякова хадаа өөрингөө буража гаран тэрэ Кырэнэй дунда хургуулин 2-дохи «Б» классэй багшаар томилогдоно, багша гэгшэ ариун үүргээ бэлүүлжэ ахилээ нэн.

Теэд хургуулин буралсалал ахилдэ байхад нүхэр Кутяковагай хүдэлмэридэ нилээд ехэхэн бэрхшээлнүүд үнгарлаг байгаа. Гэбшээ, энэ нүхэр болбол өөрингөө коллективтэй түүрү багшанарай дүйдүршээлэ халан абажа, өөрингөө оролдоло эдибхэн аша үрөөр, тэрэ тохөөлөөрөө бэрхшээлнүүдэ дабажа шадха. Кутяковагай хүтэлбарилдан 2-дохи «Б» класс хадаа буралсалал жэлэй ахиндэ жаяг журам сахилга ба буралсалал талаар хургуули соогоо гэгэлэнги гэжэ тоологдолог байгаа нэн. Мүнөө тус классай 32 бурагшадай 5-иннэ отличнигуудтай тооло оронон ба мүн 10 бурагшадань хайн гэгшэ сагнэлтэтэй болонхой. Нүхэр Кутяковагай хүтэлбарилдаг энэ класс мүнөө тус хургуулин түүрү классуудай тоодо оронхой юм.

—Би хэсгээ буралсалал сагыг зүбөөр алаглан, бурагшадай жаяг журамаа нарыар сахиха ябадалда тусгаар анхаралаа хандуулдаг байна, мүн хэсгээлэй бүлгээр классайнгай буралсалалта элдэ үлгэр онтохонуудыг уншажа үгэдэгби. Энэ хадаа хамтадаа нүүлөөдхэ ябадалда ехэ тултай юм. Мүнөө минин хүтэлбарилдаг класс түүрү зэргэдэ ороо, саашадаашы минин класс буралсалал жэлыг эрхим дүнтэйгөөр дүүргэжэ шадхаха болоо, — гэжэ нүхэр Кутякова хөөрнэ.

К. МАЛАНОВ.

Манай республика дотор

„Булад яаж хатуужааб“

Улан-Удын эдэр харагшадай театрын репертуарта нэмэгдэбэ. Энэ рын коллектив болбол советска уранзохоолшо Николай Островскин зохоон «Булад яаж хатуужааб» гэжэ романнаа найруулан зохоогдон пьесыг бэлдэхэбэ. Ингэжэ залуу советскэ засагыг бэхийүүлхын түлөө тэмсээн манай баатарлиг тэмсэлыг харуулан шэвэр зүжэг тус

театрын репертуарта нэмэгдэбэ. Энэ пьесыг бэлдэхэдэ театрай коллектив (уранхайханай хүтэлбарилгэшэ нүхэр Розанов) эдибхитэйгээр хүдэлмэрилэн байна.

Тус пьесын гол рольнуудта БМАССР-эй габыата артистууд нүхэд Жуков, Гофман, Гусев, Перелова гэгшэд наадаха юм

Республикын газарай баланс

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол Газартарялангай министрствээр табидаган республикын газарай балансыг баталба. Энэ баланс хадаа дайнай жэлнүүдэй балансла орходоо нилээд ондоогоор табидаган байха юм. Тэршэлэн БМАССР-эй Газартарялангай министрство болбол колхозуудай газарыг тододхон һонордохо талаар ехэхэн хүдэлмэри хээ. Энэ хүдэлмэридэ АЗО-гэй мэргэжэлтэд халуун хэбаадалга гаргаһан байна.

сэдкомуудай ба газарай табагуудай энэ шухала хэрэгтэ хайша хэрэгээр хайдаһанин Министрнүүдэй Совет тэмдэглээ. Жэшээлхэдэ: Здын, Байкало-Кударын ба Бичурын аймагуудта газарай тоо бүридхэл хангалтагүйгөөр ябуулагдаһан байха юм. Тинхэ зуураа газарай тоо бүридхэлыг үндэһөөрнэй хайжаруулха хүдэлмэриг ойрын саг соо эмхидхэхэ өдэ аймагуудай хүтэлбарилгэшэды уялгалба.

К. А. Гаскков.

Эвенкэ арадай фольклор

Ленинградска университетэдэ аспирант нүхэр М. Г. Восхойников Баунтын аймагта 3 нарын командировкада абажа ерэнэнгээ бүлгэ Бурят-Монголой культура ба экономикын научно-исследовательскэ институтай научна хүдэлмэрилгэшэдэй

зүблөөн дээрэ эвенкэ арадай фольклорнууд тухай алидхал хээ. Нүхэр Восхойников болбол мүн тэндэхэ ехэхэн этнографическа материалнууды ба арадай творчество тухай бусад материалнууды суглуулаа.

Сонхын шэл бүтээнэ

Улан-Удын механизированнэ шэл заводой хүдэлмэришэд февралгай гараһаннаа хойшо улам эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, сүүдхэ бүхэн 7,5 ба 8 мянган квадратна метр сонхын шэл үйлдэбэрилэн гаргадаг

болбо. Энэ заводой эрхим мастер Николай Кисенков үдэр ерэхэ бүри улам бүтэжээтэйгээр хүдэлмэрилжэ час соо 50 метр шэл хайлуулхын ороходо 72 метр хайлууна.

15.100 килограмм тамхи үйлдэбэрилбэ

Улан-Удын мажоркын фабрикын коллектив болбол январь нарада 15000 килограмм тамхи үйлдэбэриллэ

гаргаха тусгэтай байһан аад, 15100 килограмм тамхи үйлдэбэрилэн гаргаба.

И. Очиров.

Зүжэг асгэл эрхилэгшэдэй хургуули

1947 он соо Мухаршээрэй аймаг хургуулида 60 хүн буралсаха байна. Гай центр—Мухаршээр тосхондо тус хургуулине амхидхэхэ ябадалда зын ажал эрхилэгшэдэй нэгэ жэ энэ оной нагдалхи квартал соо 60 лэй хургуули нэгдэхэ болоо. Энэ мянган тухэриг табидаба.

Олон хүүгэдтэй ба гансаардаа эхэнүүдтэ туһаламжыг хайжаруулха, мүн хургуулида ябадаггүй аад хүдэлмэрилдэггүй хүүгэды алирүүлала туһалаа талаар профсоюзудай хүдэлмэриг хайжаруулха тухай ВЦСПС-эй Президиумэй энэ оной январин 18-ай тогтоолыг гүйсэдхэхын тула практическа хэмжээ ябууланууды хараһан байна. Тинхэжэ, тэдэнэрэй ажабайдалыг шалган үзэхэ комисси байгуулагдаа.

Хүүгэды хүмүүжүүлхын тула

Байкало-Селенгинска гол мүнэрэй пароходствын Бассейнэ комитет болбол хүдэлмэришад ба албахагшадай хүүгэды хүмүүжүүлэхэ ябадалда туһалаа талаар профсоюзудай хүдэлмэриг хайжаруулха тухай ВЦСПС-эй Президиумэй энэ оной январин 18-ай тогтоолыг гүйсэдхэхын тула практическа хэмжээ ябууланууды хараһан байна. Тинхэжэ, тэдэнэрэй ажабайдалыг шалган үзэхэ комисси байгуулагдаа.

Олон хүүгэдтэй ба гансаардаа эхэнүүдтэ туһаламжыг хайжаруулха, мүн хургуулида ябадаггүй аад хүдэлмэрилдэггүй хүүгэды алирүүлала туһалаа талаар профсоюзудай хүдэлмэриг хайжаруулха тухай ВЦСПС-эй Президиумэй энэ оной январин 18-ай тогтоолыг гүйсэдхэхын тула практическа хэмжээ ябууланууды хараһан байна. Тинхэжэ, тэдэнэрэй ажабайдалыг шалган үзэхэ комисси байгуулагдаа.

Заиграйн хургуулинуудай хүдэлмэри тухай

Заиграйн аймагта 1946 — 1947 онуудай буралсалал жэлдэ хангалтагүйгөөр, ешо тэдгээр бэлдэхэ н байгаа гэхэдэ алдуу байхагүй. Юуб гэхэдэ, буралсалал ахилдэхэ нэн түрүшын эрилтэ болохо — хургуулин гэрнүүд гүйсэд түхээрэгдэжэ шаддагагүй байһан байгаа. Гадна үбэлдэ бэлдэхэл аймагай олонхи хургуулинуудта тон муу байба. Тэрэнэй хохилолто тус мүнөө аш тодо харагдажа байнабушу.

Убэлэй хүйтэн үедэ түлээ түлээтү болоһонхо зарим хургуулинууд хэдэн хоногоор хургуулиа хааха ушартай тохөөлдоһон байха юм Ж. Шэвэрхэдэ, Крупскаягай нэрэмжэтэ хүсэдбэшэ дунда хургуули (директорын нүхэр Крсенов). «Красный производительнич» өтөленин даргэдэ эхин хургуули (даагшын нүхэр Тиселько) гэжэ мэтын хургуулинууд 3—4 хоногсоо хаагдаһан байна. Мүн Ново-Ильинскэ хүсэдбэшэ дунда хургуулине (директорын нүхэр Фролов), Н. Талецка эхин хургуулине (даагшын нүхэр Квашнина) хааха тухай тогтоолнуудыг түгэнэй ачинг сөбөрэй инспекци гаргаһан байха юм. Эдэ хургуулинууд түлээгүй байһана гадна буралсалал жэлдэ (Н. Талецка эхин хургуули) ачинг сөбөрэй тагаар тон мүүхэй, бүхэ пешичүүдмнэ үтэя хаялаг, сонхочүүдмнэ тээрхэй гэхэ мэтэ байдаг байна.

баад жэлдэ нэгэ курсда заочноор бурадаг байна. Жэшээлхэдэ, нүхэд Комкова (Илькин хүсэдбэшэ дунда хургуули), Коновалов (Н. Бринска хүсэдбэшэ дунда хургуули) ба бусад тинхээ удаан бурадан.

Убэлэй хүйтэн үедэ түлээ түлээтү болоһонхо зарим хургуулинууд хэдэн хоногоор хургуулиа хааха ушартай тохөөлдоһон байха юм Ж. Шэвэрхэдэ, Крупскаягай нэрэмжэтэ хүсэдбэшэ дунда хургуули (директорын нүхэр Крсенов). «Красный производительнич» өтөленин даргэдэ эхин хургуули (даагшын нүхэр Тиселько) гэжэ мэтын хургуулинууд 3—4 хоногсоо хаагдаһан байна. Мүн Ново-Ильинскэ хүсэдбэшэ дунда хургуулине (директорын нүхэр Фролов), Н. Талецка эхин хургуулине (даагшын нүхэр Квашнина) хааха тухай тогтоолнуудыг түгэнэй ачинг сөбөрэй инспекци гаргаһан байха юм. Эдэ хургуулинууд түлээгүй байһана гадна буралсалал жэлдэ (Н. Талецка эхин хургуули) ачинг сөбөрэй тагаар тон мүүхэй, бүхэ пешичүүдмнэ үтэя хаялаг, сонхочүүдмнэ тээрхэй гэхэ мэтэ байдаг байна.

Аймагай гэгээрэлэй табагай зүгшөө багшанарыг шэлэн абаха ба тэдэни зүбөөр бууридань табижа ябадалда хайша хэрэгээр ханданал. Жэшээлхэдэ, Крупскаягай нэрэмжэтэ хургуулида аймагай гэгээрэлэй табагай зүгшөө багша гэгшэбэ нүхэр Попков ошонон байна. Теэд тэрэ нүхэр үхибүүдтэ ном заахын орондо үлгээр, таабари хөөржэ үн гэрэгдэг, юумэ заажа ойлгуулжа шадхагагүйһөө гадна; хүүгэдэй жаяг зарчим элдэхэ ябадалда хүргэдэг байгаа.

Аймагай гэгээрэлэй табагай зүгшөө багшанарыг шэлэн абаха ба тэдэни зүбөөр бууридань табижа ябадалда хайша хэрэгээр ханданал. Жэшээлхэдэ, Крупскаягай нэрэмжэтэ хургуулида аймагай гэгээрэлэй табагай зүгшөө багша гэгшэбэ нүхэр Попков ошонон байна. Теэд тэрэ нүхэр үхибүүдтэ ном заахын орондо үлгээр, таабари хөөржэ үн гэрэгдэг, юумэ заажа ойлгуулжа шадхагагүйһөө гадна; хүүгэдэй жаяг зарчим элдэхэ ябадалда хүргэдэг байгаа.

барисаа байгуулха ябадал хангалтагүйгөөр табидаһанхай. Гадна, аймагай гэгээрэлэй табагай зүгшөө хургуули нуудаа шалгаха ба тэдэндэ туһаламжа үзүүлэхэ хэрэг нулаар бэлүүлэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Верхне-Тальска эхин хургуулида (даагшын нүхэр Пронин) хахад жэл соо аймОНО-һоо нэгэшы хун харагдаагүй.

дэ ахалагша классуудай бурагшадай диллэхинэй хайнаар дүүргэжэ шаддаггүй байба. Эндэ бүгэдэнигтын буралсалда хэбаадуулха ябадал хангалтагүйгөөр табидаһан дээрэхэ үнгаржээ хахад жэл соо зуу гаран бурагшад ямаршы хүндэтэ шалтагаангүйгөөр хургуулиа хаяжа ошонон байна. Гэбшээ энэ жэгшүүртэ байдалды дары усдахын түлөө эрид шанга хэмжээнүүд абтангүй үнгаржээ.

Дээрэ заагдаһан бүхэ шалтагаанууд дээрэхэ Заиграйн аймагта буралсалал хахад жэл тон хангалтагүйгээр үнгаржээ. Хүсэд бэшэ мэлээр гэгээр аймаг соо мянга гаран бурагшад номдоо муугаар буража гараба. Тусхайлан хэлэхэдэ, 5—6-дахил классуудай бурагшадлай 53 процентни ба 7-дохи классуудай бурагшадлай тэн хахадын ном үзэлгэдэ гэгэдэн хэхэ гү, али муу бураһан байна. Гадна дунда хургуулине дүүргэн гаһаха 10-дахил классуудай 15 бурагшаднаа 7-иннэ хангалтагүй сэгнэлтэнүүдэ абалан байгаа. Илангаяа мүү сэгнэлтэнүүдэ орд хэлэн ба математикаар ябадаг байха юм. Мүн гэгээрэлэй Министрствээр эльгэдгэдэн шалгалтын хүдэлмэришэд

дэ ахалагша классуудай бурагшадай диллэхинэй хайнаар дүүргэжэ шаддаггүй байба. Эндэ бүгэдэнигтын буралсалда хэбаадуулха ябадал хангалтагүйгөөр табидаһан дээрэхэ үнгаржээ хахад жэл соо зуу гаран бурагшад ямаршы хүндэтэ шалтагаангүйгөөр хургуулиа хаяжа ошонон байна. Гэбшээ энэ жэгшүүртэ байдалды дары усдахын түлөө эрид шанга хэмжээнүүд абтангүй үнгаржээ.

Д. Дугаров.

Чехословацко

Фраццуска комм

ПРАГА, февралин 14. Мүнөөдэр эндэ хари гүрэн чехословацка журналы пресс-конференци болоһон тус конференци дээрэ хэрэгүүдэй министр Массе гадаадын хэрэгүүдэй министр-секретарь Клементис Чехословацкида Франци сайд Дежан гэгшын байхалхан Парижда болоһон тухай чехословацко-французска коммюнике хэблэлэй туһа дамжуулаба.

Коммюнике дотор ингэжэ нэр: «Февралин 10-да Парнайрамдалай договоруудта табиантай холбогдуулан, шалаа—гадаадын хэрэгүүдэй Ян Массарик ба статс-секретарь Владо Клементис таланаа, Францин гадаадын гүрэнэй министр Жорж Бидо хоорондо ага хайхан үнгар ханамжата хэлсэнүүд болоһон эдэ хэлсэнүүдэй үедэ Чехословацко Франци хооронда хэс-холбоһоной бүхэ талын асууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Тус хэлсэнүүдэй дүржээ үедэ эдэ хоер правительствэ болбол нинтын аюулгүйн ба бэхийжүүлхын ба Европо бадалхыг шанэлдэхэ ябадал хургахын нэн алли ерэмлэгтэй байһан дээрэхэ мүнөө үеэ ложи байгаа уласхооронда сэнүүдэй хизаар дотор, 1947 августын 22-то сонсогдоһон чехословацко-французска деклараци хэлэгдэһэн ешоор, дүржүүдэй хоорондын харилалсаха ябадалыг бэхийжүүлхэ гэгшэн ханамжыг бэлүүлэхэ зорюулагдаһан хэлсэнүүдэ ахилхэ гэжэ шиндэһэн байна.

Тус коммюникедэ 1944 он августын 22-ой чехословацка деклараци хабсарил байха юм, тус деклараци Францига хэлэгдэһэн байна гэжэ нэрлэһэн байна.

Чехословацка республикын советствительство ба французска республикын сугта зуурын правительствэ бол сугта нимэ мэдүүлгэ хэлсэхэ баталһан байна.

«Мюнхенскэ хэлсэнүүд ба дээрэхэ дуудлалыг гаргаһан юуманүүд анхан бии болохо хойшо үнгар бодото дээрэ болжон мэдүүлгэд, чехословацка публикын правительствэ ба французска республикын сугта правительствэ болбол эдэ хоер гүрэнүүдэй хоорондын хэлхээлүүдэ хэбсэглэһэн хэлсэхэ гэр табиһанай урда тээ байһан шан байдагшын нэггээн хайһан хоноо тэмдэглэжэ, эдэ хоер гүрэнэ холбожо байгаа хани ба союзническа анханай гэр ба эрхэ сүлөөгэй ба бэйгэ байдалай принципудыг сүтгэжэ сэхээр баримталжа байһана гэжэ элдэ тус принципүүд болбол табиһантай сугта хамта тэмдэглэһэн бэрхшээлэйг тэмдэглэхэтайгэ хамта, чехословацка республикын правительствэ Французска республикын сугта правительствэ болбол эдэ хоорондо баталагдаһан хэлсэхэ хуучилта ба нэмэлтүүдэ хэбсэглэһэн сугта оруулха тухай хубилгалтанууд ба нэмэлтүүд бол нинтын аюулгүйн байдал заар соо байха ба Чехословацко Франци хоерой хоорондын холбоондо тон шухала гэгшэ лоһон ба мүн Европын гэгшэ ба улам нягта зохид болгоһон далда зохимжотой гэжэ тооһон зүйлүүд оролсохо байна.

Хэриусалгата нем оролгошо Д. Д. ЛУБСА

Бурят-Монголой Лениний орду хутгамтэ армян театр февралин 20-до Х. Намсрай «ТАЙШАГАЙ ТАШУУР» 5 картинатай, ү үйлэтэй зүжэг Февралин 21-д А. Даргомын «У С А Л К А» 4 картинатай опера Зүжэг табилга үлдэһэн 8 сэл ахилдэнэ. Кассаны үзэрэй 2 часһаа үзэр 8 час 30 минутта хүртэр нэгдэнэ байха юм.

«ПРОГРЕСС» «Адмирал Нахимов» «ЭРДЭМ» «Нэрэгүй арал»